

Mämmede iň soňky hat

Category: Goşgular, Kitapcy

написано kitapcy | 23 января, 2025

Mämmede iň soňky hat MÄMMEDE İŇ SOŇKY HAT

Ikimiziň aramyzda jellat dur.
Jellatdan başga hem meniň ýüregim
ýakymsyz oýnuna başlady ýene.
Oglum Mämmet, indi seni görmerin,
göresim-ä gelýär, ýöne görmerin.
Boz ýeriň bugdaýy ýaly ösersiň,
nurana, gelşikli, uzyn bolarsyň,
ýaş wagtlarym menem şeýle adamdym.
Ejeň ýaly gara gözli bolarsyň,
Aklyň dury bolar, maňlaýyň uly.
Sesiň sesjan bolar, mähriban oglum!
(Meniň sesim bolsa bu çak ýakymsyz).
Aýdymyň ýol tarap her bir ýürege,
Senem borsuň meniň ýaly dilewar.
Nepesiň duruka her sözüň bal bor.
Aklyny ýitirer seni gören gyz.
Atasyz çagany ulaltmak kyndyr,
ejeňi ynijytma, mähriban oglum.
0ňa şatlyk sowgat berip bilmedim,
sen ber şol sowgady. Ejeň gowudyr.
Ejeň ýüpek ýaly ýumşak adamdyr,
Ejeň ýüpek ýaly mährem adamdyr.
Eje owadan bor ene bolsa-da,
Men ony on ýedi ýaşly gyz wagty
meşhur Altyn şahyň edil düýbünde
birinji mertebe gördüm tötänden.
Ejeň şonda güzel ekeni biçak.
Aýyň şöhlesidir, Günün nurudyr,
bişen garaly dek süýjüdir sözi,
dünýäde özünden owadan ýokdur.
Şu hili ejedir seniň ejeňjan.

Bir bulutsyz ertir biz aýrylyşdyk.
Aýrylyşdyk ýene duşuşmak üçin.
Duşuşmak miýesser etmedi bize.
Dünýäde ejeñden akyllý ýokdur,
ejeñden gowy hem ýokdur dünýäde,
ýüz ýyllap ýaşasyn, ölmesin ejeñ...

Oglum Mämmet, men ölümden gorkamok,
ýöne käwagt goşgy ýazyp otyrkam,
ýüregim tisginýär. Ýalñyzlyk ýaman.
Ömrüñden galanda hasaply günler,
ýalñyzlyk has ýaman bolýar ekeni.
Durmuşdan doýma ýok, ýaşasyň gelýär,
ýaşasyň gelse-de ýaşap bolanok.
Dünýäde ýaşaman kwartirant dek
ataňyň öýünde ýasaýan ýaly,
ýasa bu dünýäde, oglum Mämmet jan,
Uýgun deñze, ýere, uýgun sen dänä,
emma ilki bilen adama uýgun.
Söý buludy, söý maşyny, kitaby,
emma ilki bilen adamy söýgün.
Ýene bir aýtjagym, guraýan şaha,
öçýän bir ýyldyza, maýyp haýwana,
goý nebsiň agyrsyn, emma iň ilki
adamlara seniň nebsiň agyrsyn.
Guwan gündizlere hem gjelere,
güýze, tomsa, ýaza hem gyşa guwan?
guwan bu durmuşyň bar eşretine,
emma ilki bilen adama guwan.

Bir ajaýyp ýurt bar ýurtlar içinde,
Ol ýurt Türkiýedir – biziň ýurdumyz.
Türkler gönümeldir, zähmetsöýerdir.
Batyrdyr, doğrucyl adamdyr türkler,
ýöne olar örän garyp adamlar.
Hupbat çekýär türkler,
TÜRKLER BİR ZAMAN

bagtyny hem çekip çykarar hökman.
Biziň ýurdumyzda uly il bilen
Kommunizmi hökman gurarsyň, Mämmet,
Kommunizmi eliň bilen alarsyň,
Reňkini gözüň bilen görersiň.
Türk sözünden, aýdymyndan uzakda,
Türk duzundan-çöreginden uzakda,
ejeňi hem seni göresim gelip,
dost-ýarymy, halky göresim gelip,
ölmeli bolaryn.
Ýok, sürgünde däl,
yat ýurtda däl, arzuw eden ýurdumda –
iň bagtly günleri başdan geçiren
ak şäherde men ölmeli bolýaryn.
Türküň Kommunistik partiýasyna
oglum Mämmet, seni men tabşyrýaryn
hem durmuşdan gidýärin men arkaýyn.
Öcen, emma ebedilik ýaşajak
ömrüm welin seniň üstüň bilen hem
dowam eder halkymyzyň içinde.*

■ DEREK

Türk şahyry Nedim diýdi: «Serwä bak,
üstünde şybyrdar kümüşden ýaprak,
düýbi suwda başy asmana uzan.

Berýoza bir şahyr boldy-da aşyk,
diýdi: «Berýozalar – gelinlik-mağşuk».
Ol şahyryň doglan ýeri Rýazan.

Ilimden düşmeli boldum men jyda.
Bir ýalñyz derege meñzedim juda.
Derek hä hiňlenýär, kä edýär perýat.

Başga agaçlar dek, derek hem günde –
Ömürboýy durar aýak üzerinde.
Durýar, onuň garaşýany niçik zat?

Sary, ýyly günde, ýagny, iýulda
deregiň gözleri günüzyn ýolda.
Garaňky düşýänçä äñedýär derek.

Daň atyp, dünýäni ýagtyldýança nur,
Maňa-da bir derek şol garaşyp dur,
kä mahal gygyryp, gepläp adam dek.

Tutuş ömrümizi bilýär ol agaç:
Har bolduk, bitledik, galdyk ýalaňaç,
wejera-da bolduk, düşdük aýra-da.

Biz gurban-da bolduk asyrlar boýy,
başdan-da geçirdik gör näçe gaýy.
Dogrumy, deregim? Geple, saýra-da.

Seniň deregiňi söýyärin, diýar,
emma bu söýgüden näme peýda bar?
Bu gürrüňler – bu öwgüler biderek.

Söýüp göbek ganyn daman ýerimi,
döküp ajy, gyzgyn maňlaý derimi,
gógerdip bilmédim ýurдумда derek.

1956.

Nazym HIKMET.

* Bu goşgy «Ölenimden soň çap etmeli» diýen bellik bilen ýazylypdyr. 1955-nji ýylда ýoldaşlary goşgyny çap etmäge şahyry yrypdyrlar.

Terjime eden: Allaberdi HAÝYDOW. Goşgular